

СТАНОВИЩЕ

от доц. д-р Тания Василева Панчева, катедра „Чужди езици“, факултет „Стопанско управление“, Лесотехнически университет, гр. София, член на научното жури, определено със заповед № Р-ОХ-90/08.03.2017 г. на Ректора на ХТМУ

на дисертационен труд на тема

„СТРАТЕГИИ ЗА УЧЕНЕ ПРИ ПРЕВОД В ОБУЧЕНИЕТО ПО АНГЛИЙСКИ ЕЗИК ЗА ХИМИКОТЕХНОЛОГИЧНИ СПЕЦИАЛНОСТИ - МЕТОДИЧЕСКИ ПРОЕКЦИИ”

за придобиване на образователната и научна степен „доктор“

област на висше образование: „Педагогически науки“

професионално направление 1.3. „Педагогика на обучението по.....“

научна специалност „Методика на обучението по химикотехнологични дисциплини“

Докторант: Цветанка Цолова Дилкова

Научен ръководител: проф. д-р Сения Терзиева

1. Преглед на дисертационния труд и анализ на резултатите

Представеният дисертационен труд е интердисциплинен по своя характер и съдържание и съчетава в себе си три научни области: педагогика на висшето образование, методика на обучението и инженерни (химикотехнологични) науки. Темата на дисертационното изследване е актуална и това се доказва в представения труд по безспорен начин с конкретни статистически данни, анализи, с резултатите от теоретичното и емпиричното изследване, с авторските обобщения и заключения.

Дисертационният труд е разработен в обем от 203 страници, в това число 22 фигури и 31 таблици. Списъкът на използваната литература съдържа 28 заглавия на кирилица и 107 на латиница. Структуриран е в увод, три глави, заключение и приложения.

Уводът на дисертационния труд обосновава актуалността на избраната тема, като позовава на европейски и национални стратегически документи, определящи водещата роля на резултатите от обучението, описани в европейската квалификационна рамка в три категории – знания, умения и компетентности, включващи теоретични знания, практически опит, технически умения, както и социални компетентности, които играят водеща роля за умението за работа в екип.

В глава първа, „Теоретичен анализ“, са представени необходимите ключови компетентности, теоретични знания и преносими практически умения на съвременното висше образование, в съответствие с изискванията на Европейската квалификационна рамка за учене през целия живот, Квалификационната рамка на европейското пространство за висше образование, Националната стратегия за учене през целия живот

и др. Подчертано е значението на ключовите компетентности в академичната работа като важна и неделима част от модерното университетско образование и необходимо условие за бъдещата професионална и личностна реализация на студентите.

По своята структура, коректност и дълбочина, формулираните три основни групи изводи (общи изводи; изводи за влиянието на превода на специализирано научно съдържание върху постиженията на студентите и изводи, свързани с методическите последици от прилагането на стратегиите за учене при превод) от теоретичното изследване произтичат закономерно и логично от увода, концепцията и теоретичните основи на дисертационното изследване и представляват надеждно основание за определяне на целите и задачите на изследването. Като основен приоритет на съвременното академично образование се посочват подходите, стимулиращи активно учене и ученето чрез действие, при които водеща роля в процеса на обучение имат обучаемите. За целите на академичното обучение задачите във връзка с развитие на комуникативните умения на студентите се ориентират към приложение на интердисциплинен подход, развиващ и усъвършенстващ необходимите професионални умения посредством чуждия език.

В глава втора на дисертационния труд ясно са посочени целите на дисертационния труд: изследване на употребата на превод на специализирани научни текстове в групов и индивидуален аудиторен и извънаудиторен учебен дейност; идентифициране на възникващите проблеми; извеждане на варианти за оптимизиране при отчитане на спецификата на инженерни специалности във висшето образование. Основните задачи, формулирани за постигане на целта на изследването, са ясни, точни и конкретни.

Методиката на изследването и технологията на експерименталното проучване са представени систематично и пълно, разкривайки релевантността на дизайна и инструментариума на изследването с поставените цели и задачи. Представеният тристепенен модел на технологията и дизайна на изследването разкрива компетентност и задълбочени знания по проблема. Използваните изследователски и дидактически методи – контент-анализ, анкета, метод на експертните оценки, статистически методи и стандартни тестове за проверка на знания по английски език, клъстерен анализ и др., са адекватни на поставените цел и задачи на дисертационното изследване, както и на интегративния характер на дисертационния проблем.

В трета глава на дисертационния труд е представен подробен анализ на резултатите от проведеното емпирично изследване. Избраните методи за статистически анализ са определени правилно и отговарят на поставените изследователски задачи. Представени и анализирани са резултатите от прилагането на експертната оценка и контент-анализа на учебното съдържание на инженерно-технически дисциплини за целите на интердисциплинарното конструиране на съдържанието на обучението по чужд (английски) език за специфични цели. Тези резултати са реален и съществен индикатор за успешно постигнатите цели и задачи на дисертационното изследване. От направената клъстеризация са обобщени индивидуалните оценки за прилаганите стратегии за учене, които се характеризират в детайли за отделни групи студенти по нива на чуждоезиковите им умения. Изведени са основните зависимости между

компонентите на езикови умения и резултатите от обучението по специализираните инженерно-технически дисциплини, за които е разработен експерименталния дизайн за обучение.

Представените изводи на дисертационния труд отразяват получените резултати от проведеното изследване и показват добрата теоретична подготовка на докторанта. В заключението са представени в синтезиран вид основните резултати и доказателства на дисертационното изследване. Дефинирани са особеностите на съвместното усвояване на компетентности в областта на инженерно-технически специалности и комуникативни компетентности по английски език за специфични цели.

2. Оценка на съответствието между автореферата и дисертационния труд

Авторефератът има идентична структура с тази на дисертационния труд, с акцент върху концептуални моменти, резултати, обобщения, изводи. Той съдържа цели и задачи, използвани методи, получени основни резултати, изводи, заключения и списък на публикациите по дисертацията. Спазени са всички изисквания на чл. 11, ал. 5 от Правилника за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в ХТМУ.

3. Характеристика и оценка на приносите в дисертационния труд

Посочени са шест приноса на дисертационния труд, които не са разделени на научно-приложни и приложни приноси. Първият принос е с научно-приложен характер отразява установените особености на съвместното усвояване на компетентности в областта на инженерно-технически специалности и комуникативни компетентности по английски език за специфични цели.

Вторият и третият приноси, касаещи развитието на методически подход за развитие на умения за превод и формиране на стратегии за учене и разработването на методически рамка за изследване на стратегиите за учене в чуждоезиков курс за специфични цели, приложима към инженерни специалности, също има научно-приложен характер.

Следващите приноси имат подчертано приложен характер. Това са разработените нов дизайн за обучение по превод на английски език за специфични цели, насочен към изграждането на практически езикови умения за учене през целия живот; методически подход за развитие на умения за превод и формиране на стратегии за учене по специализиран чужд език в инженерно-технически специалности, приложим за аналогични образователни цели; разработените, апробирани и внедрени иновативни авторски учебителни материали за интегрирано обучение по английски език за специфични цели и химикотехнологични дисциплини.

Приемам приносите така както са дефинирани в дисертационния труд и в автореферата и ги оценявам като значими, напълно достатъчни и достойни за присъждане на образователната и научна степен „доктор“ на Цветанка Цолова Дилкова.

4. Мнение за публикациите на дисертанта по темата на дисертационния труд

Представени са 5 броя публикации, които съвпадат с тематичната ориентация на дисертационния труд. Публикувани са в авторитетни издания в областта университетската педагогика и методиката на обучението в инженерно-технически специалности.

5. Критични бележки и коментари

Дисертационното изследване представлява добре балансирано между теорията и практиката успешно търсене на методически решения на значим интердисциплинен проблем. То е целенасочено, системно и научно издържано изследване, компетентно планирано, проведено и обсъдено, полезно за педагогическата теория и практика във всичките му етапи и разрези, с възможности за следващо развитие. Постигнатите резултати са значими.

6. Заключение

В заключение и в най-синтезиран вид определям представеният дисертационен труд като безспорен успех при изследването и решаването на един актуален и сложен в дидактико-методическо и технологично отношение проблем.

В съответствие с оценките, които представям в отделните раздели на становището, и преди всичко на приносите, предлагам научното жури да присъди на Цветанка Цолова Дилкова образователната и научна степен „доктор“.

27.03.2017 г.

Изготвил:

/доц. д-р Таня Панчева/